

Porozumienie
dla Bezpieczeństwa
w Budownictwie

STANDARD BHP

8.1

MODERNIZACJE I ROZBUDOWY

Standard ten zawiera minimum wymagań, jakie należy spełnić dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas modernizacji lub rozbudowy obiektów.

UWAGA

Modernizacje lub rozbudowy są związane z wykonywaniem w istniejącym obiekcie robót budowlanych, polegających na przywróceniu elementów budowlanych do wymaganej sprawności technicznej lub użytkowej. Dopuszcza się zastosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie pierwotnym. Ze względu na fakt realizacji zadania w istniejących obiektach, zaplanowanie robót ma na celu zidentyfikowanie zagrożeń nietypowych, mogących mieć związek ze stanem obiektu i sposobem jego dotychczasowej eksploatacji.

W przypadku pytań lub wątpliwości skontaktuj się z najbliższym specjalistą BHP.

Standard ten:

- zawiera wymagania wynikające z prawa i norm polskich oraz wewnętrznych uregulowań Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- jest obligatoryjny dla wszystkich jednostek Porozumienia dla Bezpieczeństwa w Budownictwie,
- pomaga zapewnić bezpieczne i skuteczne praktyki podczas prac.

A. WSTĘP

1. Podczas oferowania projektu, specjalista ds. BHP powinien uczestniczyć w wizji lokalnej terenu inwestycji, co pomoże określić stan przyszłego placu budowy i zagrożeń, jakie mogą wystąpić w trakcie realizacji.
2. Analiza założeń do budżetu musi uwzględniać koszty związane z bezpieczeństwem pracy.

B. DZIAŁANIA PRZED ROZPOCZĘCIEM ROBÓT

1. Prace związane z modernizacją i rozbudową powinny być prowadzone przez doświadczonych i wykwalifikowanych osób, posiadających wiedzę z zakresu BHP. Należy dokładnie sprawdzić kompetencje powyższych osób.
2. Przed przystąpieniem do wykonywania prac rozbiórkowych, w szczególności prac związanych z podbiciem fundamentów, wymianą elementów konstrukcyjnych, wyburzeniami, usuwaniem materiałów, substancji niebezpiecznych oraz przebywaniem w środowisku, w którym mogą wystąpić te substancje, na istniejącym budynku należy zapewnić przeprowadzenie oceny stanu technicznego tego obiektu przez uprawnioną osobę (ekspertyza stanu technicznego).
3. Należy zapewnić projekt wykonawczy, określający kolejność i szczegółową technologię wykonywania robót, sporządzony przez osobę posiadającą właściwe uprawnienia i doświadczenie.

4. Wykonawca prac rozbiórkowych powinien posiadać doświadczenie w zakresie prowadzonych prac i zapewnić stały, bezpośredni nadzór nad prowadzonymi pracami rozbiórkowymi, wyznaczając do pełnienia tej funkcji kierownika robót, legitymującego się stosownymi uprawnieniami budowlanymi oraz posiadającego odpowiednie doświadczenie w zakresie zadań zleconych na danym projekcie.
5. Pracownicy zatrudnieni przy modernizacjach i rozbudowach muszą posiadać wymagane kwalifikacje zawodowe i zdrowotne oraz powinni być przeszkoleni w dziedzinie BHP odpowiednio do zakresu prowadzonych prac oraz zapoznani z IBWR.
6. Maszyny, urządzenia i sprzęt pomocniczy stosowane przy modernizacjach i remontach powinny być sprawne technicznie oraz posiadać wymagane certyfikaty.
7. Osoby obsługujące powyższy sprzęt muszą posiadać wymagane uprawnienia i badania lekarskie.
8. Pracownicy zatrudnieni w warunkach zagrożeń wynikających z IBWR powinni być wyposażeni w odpowiednią odzież, obuwie i sprzęt ochronny. Należy ich także zapoznać z zasadami jego stosowania.
9. Roboty szczególnie niebezpieczne należy prowadzić w minimum dwuosobowej obsadzie. Ponadto trzeba zadbać o środki techniczno-organizacyjne, zapewniające bezpieczeństwo na stanowiskach pracy oraz skuteczną asekurację i ewakuację w razie wystąpienia takiej potrzeby.
10. Podstawowym dokumentem w zakresie BHP, niezbędnym do rozpoczęcia i prowadzenia prac modernizacyjnych i remontowych, jest Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR).
11. IBWR należy opracować korzystając z Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia (Plan BIOZ) oraz projektu wykonawczego dla konkretnego rodzaju robót.
12. Do sporządzenia IBWR konieczne jest ustalenie wszystkich zagrożeń, jakie mogą wystąpić w procesie prowadzenia robót modernizacyjnych i remontowych.
13. IBWR podlega zatwierdzeniu przez kierownika budowy, po jej zaopiniowaniu przez przydzieloną osobę do nadzoru technicznego z ramienia Generalnego Wykonawcy.
14. Roboty rozbiórkowe, podbicia fundamentów oraz prace modernizacyjne konstrukcji należy prowadzić w oparciu o codzienną kartę startową tych prac.
15. Roboty modernizacyjne i rozbudowy prowadzone bez wstrzymania ruchu zakładu pracy, w miejscach przebywania pracowników zatrudnionych przy innych pracach lub związane z działaniem maszyn i innych urządzeń technicznych, powinny być tak organizowane, aby nie narażać pracowników na niebezpieczeństwa i uciążliwości wynikające z realizowanych prac.
16. Przed rozpoczęciem robót modernizacyjnych i rozbudowy, pracodawca, u którego mają być prowadzone roboty i osoba kierująca tymi robotami, powinni ustalić w podpisany protokole szczegółowe warunki BHP, z podziałem obowiązków w tym zakresie.
17. O prowadzonych robotach modernizacyjnych lub rozbudowie oraz środkach bezpieczeństwa, jakie należy stosować w czasie ich trwania, pracodawca powinien poinformować pracowników przebywających lub mogących się znaleźć na terenie prowadzenia prac lub w ich sąsiedztwie.
18. Teren prowadzenia robót modernizacyjnych i rozbudowy powinien być wydzielony i wyraźnie oznakowany. W miejscach niebezpiecznych należy umieścić znaki informujące o rodzaju zagrożenia oraz stosować inne środki zabezpieczające przed skutkami zagrożeń (siatki, bariery itp.).

C. DZIAŁANIA PODCZAS PROWADZENIA ROBÓT

1. Podczas wykonywania prac modernizacyjnych i rozbudowy na terenie czynnych zakładów należy stosować się do zasad zawartych w standardzie szczegółowym „8.3 Uzgodnienia i pozwolenia na roboty w czynnych zakładach”.
2. Wszelkie prace budowlane realizowane w ramach modernizacji i rozbudowy należy prowadzić w oparciu o obowiązujące przepisy, zasady i normy BHP oraz opracowane standardy z grupy „Kluczowe zagrożenia” i „Plac budowy”.
3. Podjęcie prac w każdym dniu prowadzenia robót powinno być poprzedzone spotkaniem z wyznaczonymi do ich wykonania pracownikami, przeprowadzonym przez lub przy udziale osoby nadzorującej prace ze strony Generalnego Wykonawcy.
4. Spotkanie codzienne powinno obejmować:
 - wyznaczenie strefy prowadzenia robót,
 - wizualną kontrolę strefy robót w celu wykrycia zagrożeń, które mogą wystąpić zarówno przed jak i po dopuszczeniu pracowników do wykonania prac (jeżeli będzie to konieczne, w przypadku stwierdzenia/uzyskania informacji o zagrożeniu, należy uzgodnić dodatkowe rozwiązania z projektantem, a treść uzgodnień przekazać pracownikom),
 - omówienie technologii prowadzenia robót,
 - omówienie zagrożeń, które mogą wystąpić w trakcie wykonywania prac, sposobu ich minimalizowania oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych,
 - dokonanie imiennego podziału prac,
 - prawidłowe, zgodne ze stanem rzeczywistym, wypełnienie Karty spotkania codziennego,
 - akceptację Karty spotkania codziennego przez osobę nadzorującą prace ze strony GW, co jest równoznaczne z wydaniem pisemnego zezwolenia na wykonanie prac w danym dniu, w zakresie określonym w Karcie.

D. ZABRANIA SIĘ:

1. Rozpoczynania prac modernizacyjnych i rozbudowy na terenie czynnych zakładów bez uzgodnienia warunków realizacji robót z pracodawcą, u którego mają one być prowadzone i osobą kierującą tymi pracami.
2. Przebywania podczas prowadzenia prac modernizacyjnych i rozbudowy na terenie czynnych zakładów osób niepoinformowanych o zagrożeniach i ryzyku występującym w czasie wykonywania zadania oraz niezbędnych środkach bezpieczeństwa.
3. Prowadzenie prac rozbiórkowych:
 - przed odłączeniem obiektu od sieci gazowej, ciepłej, elektroenergetycznej, teletechnicznej, wodociągowej i kanalizacyjnej,
 - jeżeli zachodzi możliwość przewrócenia części konstrukcji obiektu przez wiatr (roboty należy wstrzymać w przypadku, gdy prędkość wiatru przekracza 10 m/s),
 - nad kondygnacjami, na których przebywają ludzie,
 - przez podkopywanie i podcinanie ścian lub innych części obiektu,
 - sposobami zmechanizowanymi gdy osoby i maszyny znajdują się w strefie niebezpiecznej (zagrożonej zawaleniem się konstrukcji).
4. Dopuszczania jakichkolwiek odstępstw od projektu wykonawczego podczas prowadzenia prac, a w przypadku ich stwierdzenia, należy natychmiast podjąć działania zapewniające bezpieczeństwo prowadzenia robót, zgodnie z wytycznymi standardu.

Załącznik nr 1

.....
miejsowość, data

**KARTA STARTOWA PRAC SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH
– ROBOTY ROZBIÓRKOWE, PODBICIA FUNDAMENTÓW, MODERNIZACJE KONSTRUKCYJNE**

Wykonawca:	Osoba z nadzoru PDW:	Ilość osób:	Data:	
Osoba z nadzoru GW:	Zadanie zgodnie z IBWR z dnia:			
Wskazanie dokładnej lokalizacji wykonywania prac:				
Wnioski z wizualnej kontroli stanowiska pracy:				
<p><u>Sposób wykonania (zapewnienia bezpiecznych warunków pracy – środki ochrony zbiorowej oraz technologia i kolejność wykonywania prac):</u></p> <p><u>Narzędzia/maszyny (w tym: rusztowania, podesty robocze):</u></p>	<p align="center">Opis zagrożeń</p> <ul style="list-style-type: none"> Przewrócenie, zawalenie się ściany, stropu przy pracach rozbiórkowych, Przewrócenie, zawalenie się ściany przy wykonywaniu podbicia fundamentów, Upadek elementów konstrukcyjnych na pracownika podczas demontażu lub ich wymiany, Upadek z wysokości, Upadek przedmiotów z wysokości, Uderzenie, przygniecenie przez transportowany materiał – transport pionowy i poziomy, Przewrócenie się rusztowania, Potrącenie przez maszyny budowlane, Porażenie prądem, Realizowanie prac przy użyciu niesprawnego sprzętu, Wpadnięcie do wykopu ludzi/maszyn, Osunięcie się ziemi w wykopie, Pożar, wybuch, Zatrucie substancjami niebezpiecznymi, Zawalenie się elementu podczas prac rozbiórkowych, Urazy spowodowane pracą narzędziami ręcznymi i ostrymi przedmiotami, Inne 		<p align="center">Wykaz środków ochronnych indywidualnych</p> <ul style="list-style-type: none"> Hełm ochronny, obuwie (S3) i okulary ochronne, odzież ostrzegawcza, Środki ochrony zbiorowej (siatki, balustrady), Bezpieczne i kompletne wykonanie posycie podestów, Wygodzenie strefy, Szelki bezpieczeństwa, Lina bezpieczeństwa z amortyzatorem, Lina bezpieczeństwa, Urządzenie samohamowne do pracy w pionie + linka do pracy na dachu**, Urządzenie samohamowne do pracy w poziomie, Urządzenie samozaciskowe, Pozioma lina kotwicząca (pomocnicza), Punkty kotwiczące (osprzęt): Półmaska przeciwpyłowa, Ochronniki słuchu, Rękawice antywibracyjne, Odzież i rękawice trudnopalne, Środki ochrony indywidualnej ujęte w karcie charakterystyki substancji niebezpiecznej: Inne 	
	Nadzór nad pracami:	Imię	Nazwisko	Podpis
Wykonawca				
Nazwa firmy				

Załącznik nr 1

LISTA PRACOWNIKÓW ZAPOZNANYCH Z DZIENNĄ KARTĄ PRACY

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis	Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1			9		
2			10		
3			11		
4			12		
5			13		
6			14		
7			15		
8			16		